

EXPUNERE DE MOTIVE

Tarifele de transport feroviar de călători sunt stabilite de Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului și nu pot fi modificate de operatorii de transport fără aprobarea Guvernului.

Politica tarifară actuală prevede pentru operatorii de călători numai dreptul de a corecta tarifele stabilite de Guvern, cu rata inflației, atunci când aceasta depășește o valoare de 5%, față de data ultimei corecții.

Structura principalelor elemente de cheltuieli ale Societății Naționale de Transport Feroviar de Călători „C.F.R. Călători” – S.A., principalul operator feroviar de călători din România, arată că cele mai multe dintre elementele de costuri sunt dictate de piață și nu pot fi controlate direct de managementul societății.

Ponderea cheltuielilor care depind exclusiv de managementul operatorului feroviar (ex: plățile salariale) este de circa 20%, în condițiile în care media europeană este cuprinsă între 40% - 50%.

Pe de altă parte, ca urmare a alinierii la prețurile Uniunii Europene, multe dintre costurile operatorilor de transport feroviar de călători au crescut semnificativ în ultimii ani (combustibil, energie electrică, metal, achizițiile de material rulant, etc.).

S-a creat astfel o lipsă de venituri în sistem, care s-a încercat să se echilibreze, în ultimii ani, prin creșterea contribuției statului pentru plata contractului de servicii publice sociale de transport.

Această situație a creat trei dezavantaje majore în sistemul feroviar:

- ponderea contribuției statului în acoperirea costurilor serviciilor de transport feroviar de călători a depășit media europeană de 50%, creând o presiune insuportabilă asupra bugetului de stat;

- nivelul tarifelor plătite de călători pentru servicii de transport de călători este foarte mult sub media europeană, aspect negativ în contextul integrării europene a sistemului de transport;

- lipsa de venituri a operatorilor de călători a condus la neplata obligațiilor către Compania Națională de Căi Ferate „C.F.R.” – S.A., în calitate sa de administrator al infrastructurii feroviare, ceea ce a condus la creșterea artificială a tarifelor plătite de operatorii de marfă către Compania Națională de Căi Ferate „C.F.R.” – S.A. și la apariția de deficite ale sistemului feroviar.

În ultimii ani, contribuția statului pentru transportul feroviar din România s-a situat la un procent de circa 0,7% din PIB, din care mai mult de jumătate a revenit transportului de călători, dar sumele alocate în valoare absolută sunt mult sub nivelul european.

Evoluția anuală a contribuției statului a fost următoarea:

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Plata contract servicii publice călători [mil. Euro]	184,19	198,97	162,99	155,17	192,50	261,56	226,54
Contribuția bugetului de stat pentru servicii publice călători, în Euro/1000 călători km	14,97	17,11	14,86	18,25	22,66	30,29	28,46

Raportat la media europeană, care reprezintă circa 50-60 euro pentru 1.000 călători-km, România deține o poziție modestă în politica de susținere a transportului feroviar, deși costurile unui operator feroviar de călători tind să fie similare pe plan european (aceiași material rulant, aceleași costuri de întreținere sau reparație, costuri similare ale energiei sau motorinei).

Problema majoră a acestei situații este că produsul intern brut al României încă nu este comparabil cu media europeană.

Pentru a evita o criză de durată în sistemul feroviar este necesar să se aplice o politică tarifară nouă, care să conducă la o creștere graduală a tarifelor.

Prezentul act normativ propune crearea cadrului juridic pentru o creștere trimestrială (în prima lună a trimestrului calendaristic) a tarifelor în transportul feroviar de călători cu 7% în termeni reali, pentru serviciile de transport feroviar de călători care nu fac parte din pachetul minim social, în perioada următoare până în decembrie 2007.

În acest fel se poate ajunge la o creștere însumată de 50% - 60% a tarifelor de transport călători, ceea ce va conduce la echilibrarea financiară a operatorilor feroviari de călători și la creșterea capacității acestora de a plăti tarifele de utilizare a infrastructurii feroviare.

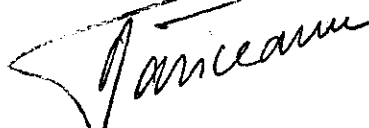
Având în vedere lipsa veniturilor operatorilor de transport feroviar public de călători care a condus la neplata obligațiilor către Compania Națională de Căi Ferate „C.F.R.” – S.A., în calitate de administrator al infrastructurii feroviare, iar pe cale de consecință apariția de deficite financiare ale sistemului feroviar și luând în considerare procesul de aliniere la prețurile Uniunii Europene, multe dintre costurile operatorilor de transport feroviar de călători au crescut semnificativ în ultimii ani cu combustibilii, energia electrică, metal, achizițiile de material rulant, se impune o creștere a veniturilor proprii ale operatorilor de transport feroviar public de călători care să compenseze creșterile de prețuri și tarife practicate de furnizorii de combustibili, energie electrică și alte produse care depășesc indicii de inflație, în funcție de care aceștia își ajustează în prezent tarifele, iar această reglementare nu poate fi amânată, măsură apreciată ca fiind un caz excepțional, conform art.115 alin.(4) din Constituția României, republicată.

Prezenta ordonanță de urgență are în vedere o creștere a veniturilor proprii ale societății care să compenseze creșterile de prețuri și tarife practicate de furnizorii de combustibili, energie electrică și alte produse care depășesc indicele de inflație, în funcție de care Societății Naționale de Transport Feroviar de Călători „C.F.R. Călători” – S.A. își ajustează în prezent tarifele. De asemenea se are în vedere creșterea gradului de acoperire a costurilor de exploatare din venituri proprii, fără ca aceasta să conducă neapărat la diminuarea subvențiilor, dat fiind faptul că pentru îmbunătățirea condițiilor de confort, este necesară alocarea unor sume mai mari pentru cheltuielile cu reparațiile și întreținerea materialului rulant.

La elaborarea prezentului act normativ a fost îndeplinită procedura prevăzută în Legea nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului privind majorarea tarifelor în transportul feroviar de călători pe teritoriul României, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

Călin Popescu – Tăriceanu